

Powerpoint tekst

Marc Chagall

Modernistische kunst

- Zoeken naar nieuwe manieren van kijken
- Breken met conventies, gewoontes en voorveronderstellingen

(dia 1)

Geboren 7 juli 1887, Liozna, Wit-Rusland

Overleden 28 maart 1985

Movsja Zacharovitsj Sjagal

Franse kunstschilder van Joods-Wit-Russische afkomst

In 1887 werd Marc Chagall geboren in Liozna, een dorpje in hedendaags Wit Rusland dat indertijd onderdeel was van het grote Russische rijk. Chagall was de oudste uit een Joods gezin met 9 kinderen. Chagall werd gezien als een legende. Hij was een van de weinige overlevende joden van zijn geboorteplaats. Hij overleed in 1985 op 97-jarige leeftijd.

In 1906 ging Chagall in de leer bij de realistische kunstenaar Yehuda Penn.

(dia 2)

Chagall trok naar Sint Petersburg en kwam daar in contact met andere kunstenaars, en de West-Europese kunst van dat moment. Hij leerde het werk kennen van Gauguin en Monet. In 1910 trok hij dan ook naar Parijs en kwam daar in contact met oa Robert Delauney en Fernand Leger.

In de vier jaar dat hij in Frankrijk was nam hij schilderlessen, kopieerde schilderijen uit het Louvre en maakte kennis met vernieuwende stijlen zoals het Kubisme, de Fauvisten en de eerste expressionisten. Chagall absorbeerde al deze indrukken en begon te schilderen in een volledig eigen stijl die beïnvloed werd door deze belangrijke kunststromingen.

(dia 3)

Expressionisme (1905-1940)

- Binnen het Expressionisme probeert de kunstenaar zijn gevoelens, zijn ervaringen vorm te geven door de werkelijkheid te vervormen/vereenvoudigen.
- De gevoelswaarde dat de kunstenaar ervaart naar aanleiding van het onderwerp, bepaalt het kunstwerk.
- Deze kunstenaars lieten de realistische kleuren los. Ze zochten naar de uitdrukking van hun gevoel maar vooral ook naar vrijheid (ze lieten daarbij ook de regels van de perspectief volledig los)

(dia 4)

Kubisme (1908-1909)

- Combinatie van meerdere gezichtspunten op hetzelfde onderdeel/voorwerp
- Weergave van de wijze waarop iets in werkelijkheid wordt waargenomen
- Schilderij als een op zichzelf staande constructie
- Licht is willekeurig
- Opbreken van figuren in platte vlakken
- Weinig ruimtesuggestie (ondiep, voorstelling komt naar voren t.o.v. achtergrond)
- Half ruimtelijk, half plat

Tegelijkertijd bleef Chagall trouw aan zijn Joodse wortels en verwerkte dit in zijn schilderijen, maar ook zie je bijbelse taferelen veel terugkomen.

(dia 5)

In het schilderij 'I and the Village' zie je Chagall elementen terugkomen. Hij gebruikt felle kleuren en kubistische vormen, maar tegelijkertijd gebruikt hij zijn klassieke onderwerpen. Zo zijn we bovenin een Russisch orthodoxe kerk en staan verschillende bijbelverwijzingen in het schilderij (levensboom, kruis om de nek van de man).

Vooraf te gaan over de relatie van de mens met zijn omgeving. We zien een boer en een boerin, maar ook viool speelster en een klein stadje. Bovendien heeft het doek een abstracte sfeer vanwege de sterke geometrische vormen en de over elkaar geplaatste plaatjes die het schilderij een gelaagdheid geven. Het is van Chagall's meest bekende werken en hangt in het Museum of Modern Art in New York.

In 1914 keerde Chagall terug naar Rusland waar hij tien jaar lang het middelpunt zou vormen van de Russische avant garde.

Toen Chagall in 1923 terugkeerde in Frankrijk breidde hij zijn werkterrein steeds verder uit. Niet langer maakte hij alleen schilderijen, maar steeds vaker probeerde hij andere materialen en kunstvormen. Gedurende zijn carrière zou Chagall onder meer muurschilderingen, keramiek, boek illustraties, wandtapijten en glas-in-loodramen maken.

Tot ver in de jaren 70 werken in Frankrijk, al verbleef hij voor een poos in Amerika tijdens en vlak na de tweede wereldoorlog.

Naast zijn werken op papier en doek ontwikkelde hij een bijzondere benadering van de glas-in-loodtechniek.

Chagall combineerde dus stijlen zoals kubisme, expressionisme en symbolisme combineert. Het was een kunstenaar met een volledig eigen stijl die niet bang was om nieuwe stijlen en materialen uit te proberen door vanuit een bepaalde losheid en improvisatie te schilderen.

Bronnen

Film Aalten - Bijzondere glasschilderkunst van Marc Chagall. (2014, 12 september). Geraadpleegd van <http://filmaalten.nl/nieuws/2014/09/bijzondere-glasschilderkunst-van-marc-chagall.html>

Jepkes, M. (2013, 27 november). *Kunstbeschouwing door Michael Jepkes over Marc Chagall.* Geraadpleegd van <https://www.werkendam.net/agenda/2013-11-27-2327-kunstbeschouwing-door-michael-jepkes-over-marc-chagall.html>

Laren Gelderland. (2015, 31 oktober). *Glas in lood ramen van Mark Chagall | Laren Gelderland - Laren Leeft.* Geraadpleegd van <https://www.larengelderland.nl/nieuws/glas-in-lood-ramen-van-mark-chagall.html>

Soullie, A. (2018, 17 oktober). *Kunstlezing: Chagall door Herman Teerhöfer.* Geraadpleegd van <https://www.haaren.nu/kunstlezing-chagall-door-herman-teerhofer/>

Wat is tamponeren? - Verftechniek. (z.d.). Geraadpleegd van <https://www.123lettersjablonen.nl/wat-is-tamponeren.php>

Wuyt. (z.d.). *Marc Chagall.* Geraadpleegd van <https://www.chagall.nl/nederlands/chagall/>